

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovene newspaper
in the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

NEW YORK: 4637 CORLEONE.

Editorial office: 4637 Corleone Street, New York, N. Y. Printed by Art of Congress of America, Inc., New York, N. Y.

TELEFON PISARNE: 4637 CORLEONE.

NO. 102. — ŠTEV. 102.

NEW YORK, SATURDAY, MAY 1, 1909. — SOBOTA, 1. VEL. TRAVNA, 1909.

VOLUME XVII — LETNIK XVII

Konec zasedanja newyorške postavodaje.

VSI DELAVSKI ZAK. PREDLOGI
SO BILI PRED ZAKLJUČENI.

Tudi zakon za varstvo otrok, ni bil
potrjen in izkoričanje za-
mora napredovati.

PODJESENOST NA KERMILO.

Albany, N. J., 1. maja. Regularno
zasedanje newyorške postavodaje se je
včeraj popoldne zaključilo in si-
cer v senatu popoldne ob 2 in v
assemblej ob 4. urah.

Tudi pri tem zasedanju se za de-
lavce ni nihče storil. Predsednik
delavskih odseka je sicer trdil, da
je bila najstaj takozvanih delavskih
predlogov sprejetih, toda te predloge
ni navegli in v ostalem tudi ni zna-
no, kaj vse on miali, da spada k de-
lavskem postavodajnikom. Kakor on trdi,
je govor na štiri delavskie predlogi
za podprtje in jednajst jih mora še
podprtiti. Vloženih je bilo tudi mnogo
protidelavskih predlogov in odsek
za delavce postavodaje je moral na-
peti vsi svoje moći, da je preprečil
sprejetje teh predlogov. K tem pred-
logom so spadali oni, ki so določali,
naj se delo podaljša na dnevnih de-
vatir, kakor tudi naj se ne dela
izboljševanje med unijiskimi in neuinijskimi
delavci.

Tudi pri tem zasedanju se za de-
lavce ni nihče storil. Predsednik
delavskih odseka je sicer trdil, da
je bila najstaj takozvanih delavskih
predlogov sprejetih, toda te predloge
ni navegli in v ostalem tudi ni zna-
no, kaj vse on miali, da spada k de-
lavskem postavodajnikom. Kakor on trdi,
je govor na štiri delavskie predlogi
za podprtje in jednajst jih mora še
podprtiti. Vloženih je bilo tudi mnogo
protidelavskih predlogov in odsek
za delavce postavodaje je moral na-
peti vsi svoje moći, da je preprečil
sprejetje teh predlogov. K tem pred-
logom so spadali oni, ki so določali,
naj se delo podaljša na dnevnih de-
vatir, kakor tudi naj se ne dela
izboljševanje med unijiskimi in neuinijskimi
delavci.

Vsi predlogi, ki bi služili v resnici
v korist delavstva, so pa bili odklo-
ujeni in sa to se je baš zadnje dni
zasedanja postavodaje skrbelo. Tako
se je zgodilo tudi s predlogom, ki je
zabranjeval delo otrok v velikih
prodajalnih. Za ta predlog so se
potegovali razni filantropi, ktori so
hoteli osredotočiti izkoričenje dekle-
v delavskih prodajalnicah neko-
liko obiskati. Njihovi naporji so bili
zamaši in predlog ni prišel niti do
glasovanja.

ROOSEVELT IN LEVI.

Rooseveltova družba se je napotila
na lov na leva.

Nashville, Tenn., 30. aprila. Theodore Roosevelt bode ostavil
ranch Sir Alfred Pease in se po-
dal v gorove Man blizu Machacas, kjer pričakuje ugoden lov na leva.
Tamožnji naseljeni so namreč spo-
ročili, da so zadnje dni videli veli-
koga črnega leva. Tamkaj so mudi-
nakelike lovec že par dni. Roose-
vellov sin je pred dvema dnevi nstre-
li klesne Peaseove farme veliko gazel.

Neogada na želenici.

Indianapolis, Ind., 1. maja. Včeraj
po noči je divjal tukaj grozen vihar
in škoda je velikanska. Vse polno
hiš se je podrla in veter je v trgovin-
skem delu mesta odnesel vse polno-
streh. Neka ženska je bila v raz-
vlni svoje hiše ubita in njen mož je
nevarno ranjen. Strela je udarila v
množ hiš, tako, da je nastalo v
mestu mnogo požarov. Pri tem je ta-
ko deževalo, da je bilo mnogo ulic v
nizjih delih mesta preplavljenih. Vi-
har je divjal po vsej Indiani od re-
ke Ohio vse do Lake Michigan.

Nashville, Tenn., 1. maja. Tornado je
v mestec Hillsboro skoraj popolno-
razdejal in tem povodom so bile
tri osobe ubite. V Centerville je bilo
20 osobe ubitih.

Springfield, Mo., 1. maja. V Sum-
merville je razdejal orkan mnogo
hiš in vse brzojavne naprave. Miss
Belle Delury in George Smith sta
bila ubita. Mestec Golden je popol-
noma razdejano in tam je bilo pet
osobe ubitih.

Forest City, Ark., 30. aprila. Včeraj
je divjal tukaj velik vihar, ki je
razdejal 24 hiš. Pri tem so bile tri
osobe ubite in škoda sega v stotisoč-
larjev.

Carmi, Ill., 1. maja. Tornado je
divjal z nepisano silo v Texas City.
Tamo so bile štiri osobe ubite.

Huntsville, Ala., 1. maja. V Fayetteville je v minulej noči divjal
tornado in več ljudi je bilo tem
povodom ubitih. Škoda v mestu in okoli-
ščici je velikanska.

Forest City, Ark., 30. aprila. Včeraj
je divjal tukaj velik vihar, ki je
razdejal 24 hiš. Pri tem so bile tri
osobe ubite in škoda sega v stotisoč-
larjev.

Jezerški parnik se je potopil.

Detroit, Mich., 30. aprila. Iz Sault Ste. Marie, Mich., se brzojavila, da
se je blizu Whitefish Bay potopil
nek neznan parnik, ki je bil kach
400 čevljev dolg. Kakor je bilo raz-
brezljivo, so se mornarji redili
s tem, da so odšli po ledu na nek
drug parnik, kjer je prišel prvemu
na pomoč.

Denarje nam podali je največ-
je do \$25.00 v gotovini in pripre-
meni ali registrirani pisavi, vodje
mesečne posamezne Postali Money
Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSHE 60.

46 Cortland St., New York, N. Y.

614 S. Cedar Ave., R. R.

Cleveland, Ohio

614 S. Cedar Ave., R. R.

Cleveland, Ohio</

Katol. Jednota.

Objavljana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA

URADNIKI:

FRANK MEDOŠ, predsednik, 943 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
IVAN GHEIM, podpredsednik, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
S. L. BROZICH, glavni tajnik, P. O. Box 424, Ely, Minn.
MAJES KERŽIČNIK, pomočni tajnik, L. Box 383, Rock Springs, Wyo.
IVAN GOVŽE, blagajnik, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

ALONIJ VIRANT, predsednik nadzornega odbora, Cer. 10th Ave.
So. Chicago, So. Lorain, O.
IVAN PRIMOŽIČ, drugi nadzornik, P. O. Box 641 Ely, Minn.
MENAS KLOŠUČAR, tretji nadzornik, 115 — 7th St., Calumet, Minn.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERŽIČNIK, Predsednik porotnega odbora, P. O. Box 128, Ely, Minn.
IVAN N. GOŠAR, drugi porotnik, 3118 Butler St., Pittsburgh, Pa.
IVAN MERNHAR, tretji porotnik, Box 86, Ely, Minn.

Vrtnarstvo odbor, DR. MARTIN J. IVEC, 711 N. Chicago St. Jellet, Ill.

Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopine, posamezne adrese in druge listine na glavnega tajnika: GEORGE L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugom.

Dosezno pošiljave naj pošiljajo krajevna društva na blagajnika: AGHEN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošiljajo duplikat vseh pošiljave tudi na glavnega tajnika Jednot.

Vsi pritožbe od strani krajevnih društev Jednot ali posameznikov naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: IVAN KERŽIČNIK, Box 128, Ely, Minn., Pa. Pri dejani morajo biti natančni podatki vrake pošiljave.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA."

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE

Občinske volitve v Cerknici. V podobničini Cerknici so zmagali na redno napredni kandidati z 114 glasovi proti 101 klerikalnikov.

Ljubljaničica se bo regulirala pri Večvah. Most pri Zavogljah, ki je v veliki nevarnosti, se takoj popravi in breg Ljubljaničice zavaruje.

Nova odkritja v svetovnoznanosti Postojanski jami. Dne 7. aprila je šlo v namen raziskovanja več udov jamske komisije, v dosejaj Že neznan del "Našlovjova Ivanove jame", ki je 1600 m dolg ter pol najlepših kavnikov, in se hoče umetnim potom v kratkem otvoriti širšemu občinstvu. Med večurno ekspedicijo in po spremaganju neštetej nevarnosti se je hrabrim raziskovalcem posrečilo odkriti celo vrsto bajnih, dolgih stranskih in navpičnih hodnikov. Pripravljajo se še nadaljnja odkritja.

Otok utonil. Dne 15. aprila po polnoč ob 4. uri je v Mali Račni utesnil štiri leta stari France, sin vdove Marije Košak. Deček je šel neopažen z bližnjem njive, na kateri so domači sadili krompir, in kakor priovedujejo drugi otroci, hotel je v malih kožarcih natociti vode, pa mu spodrsne in derča voda ga hipno odnesle. Po dveurnem iskanju so ga našli 2000 metrov daleč od ponesrečenega kraja mrtvega.

PRIMORSKE NOVICE

Ponosrečil se je 31letni Alojzij Mrkelič, posnek na Brjah v rihemščini občini na Goriškem. Na polju je prišel pod voter si zlomil hrtevne. Usmril je v goriški bolnici. Počojni je bil zvest pristaš narodno-napredne stranke.

Zopot samomor vojaka. V Krminu se je ustrelil neki vojak 47. pešpolka, katerega oddelek je tam nastajen. Ustrelil se je v sreči. Storil je ta korek haje radi tega, ker bi bil moral 6 dni v zapor.

Dva vojaka pešpolka št. 97. iz Trsta, Fr. Pleško in Stefan Saloman sta naznajena vojaški oblasti, da sta na Veliko noč na Solkanski cesti v Gorici ranila z bajonetom nekoga M. Balija.

Potrebna je prodaja po goriških gospodinjih neki Ivan Valentinuzzi. Zaradi ga je policija, ki mu ni hothla vesjeti, da je dobil petelinu od nekoga prijatelja, kakor je trdil. Potrebno se spravili na policiji, kjer ga dobi lastnik nazaj.

STAJERSKE NOVICE

Zvezni nadleževščega ravnanja z živino je bilo lani v Mariboru kaznovan 26, v Ptaju 19 ljudi. Na celotni Štajerski so bili zaradi tega proučki kaznovanih 245 ljudi.

Pozval je mila L. Harterja v Poljčane.

Zgodba novica. Teliko razli se je na skali negaj posnek na Tomam na Poljčanah pri velikomnem odstranjanju. — V enjaku bojniču so nedavno pri-

po kteri je pa v istem času pridrvel samoborski vlak in zavzel med nje, ker jih je vsled teme prepozno opazil in ni mogel več ustaviti. Stroj je zgrabil 2 delavca ter odtrgal jednemu glavo, drugega pa razmesari, da je v kratkem v grozni bolešin umrl.

Saborske volitve na Hrvatskem? "Hrvatska" javlja, da so vse železniške postaje v Slavoniji, ki stoe pod upravo sediščnega prometnega upraviteljstva, doble rezervativi ukaz, naj takoj prijavijo mestnim polit. oblastim število, imena in značaj železničarjev, ki imajo volilno pravico na Hrvatskem. In tega list sklepa, da je razpust sabora in da so saborske volitve na vidiku.

BALKANSKE NOVICE

Na balkanu. Bosanski časopisje ugovarja ostro nameri, da bi se Bosna in Hercegovina razdelili med Avstrijo in Ogrsko. — Velilni red za bos.-her. deželnih zborov na razglasil baje 12. maja. — V Srbsiji imajo popolno tiskovno svobodo, ali sedaj jo hočejo baje onejiti ter celo kopirajo in odpraviti. Ne verjamemo, da bi se kaj takega zgodi.

Princ Gjorgie ostane v Srbiji? Iz Belgrade poročajo nemškim listom, da ostane bivši prestolonaslednik v Srbiji, da bo pomagal pri sestavi prostovoljnih čet, ki imajo vdreti v Staro Srbijo in Makedonijo in povzročiti ustajo tamnojih Srbov, ako bi nemiri v Carigradu imeli resnih posledic.

Orna Gora se razorožuje. Knez Miloš je odpoklical obmejne čete ter jih razpustil.

Srbска nota — izgubljena. Černovski listi javljajo: Nedavno je postal avstrijski pravosodni ministerstvo kazenskemu sodišču v Černovicah v poslovovanje neki akt ministerstva zunanjih del. Popoldne istega dne je dobiti sodišče brzajočno vprašanje, ako se v dotičnem aktu ne nahaja — srbska nota, ki so jo v ministerstvu izgubili. Sodišče je odgovorilo, da dotične note ni najti v aktu. Da je baron Aehrenthal nato našel srbsko nota, o tem molči zgodbom, še vedno ni prava kriza. Vsled tege je prav, da ste veseli. V ostalem pa svinčnikom pisane rokopise redkokedaj objavljamo. Vse ostalo se zgodi, kako želite.

J. L. Thistle, Utah. Dopus je za splošno nezanimiv, kajti "Zenska kriza" v Bingham Canoni ni zanimala, dočim kriza, pri kateri se dela in dobi saj nekoliko zaslužka, še vedno ni prava kriza. Vsled tege je prav, da ste veseli. V ostalem pa svinčnikom pisane rokopise redkokedaj objavljamo. Vse ostalo se zgodi, kako želite.

J. P. Gardiner, N. Mex. Vse obrazljene ameriške znamke so za to dobre. Naslov: Ciril-Metofova družba, Ljubljana, Kranjsko, Austria.

Kitajske grozote. Kitajci kaznujejo hudelece s tem, da jih pečejo v vremenu olju! Druga temu približna kazen je, "kazen tisoč nožev".

OTROK ZGOREL. Na Velikonočni ponedeljek je začdal poseliti Vrečko pri Jurkloščni listje in mah, katerga je nagrabil s travnika in se odstranil. Tletna běrkica je prišla preblizu ognja, vsled česar se ji je vnela oblike in je dobila težke opekline.

Nenavadno učinkovanje strele. Vihar so točo so imeli 14. aprila popoldan v Vojniku in okolici. Tudi treskal so že vmes. Strele je udarila v neko gospodarsko poslopje, ne da bi užala. Popeljala se je po brzjavni živi in je poškodovala med Vojnikom in Škofjo vasjo v razdalji 2 km vse brzjavne droge in mestoma vrgla žičevje raz njih.

Umril je v Celju na Velikonočni ponedeljek Karl "grof" Stubik, star 85 let. Pokojnik je bil umirovljeni pisarniški predstojnik Juž. železnice. Udeležil se je v l. 1849, 1849 in 1859 vojne v Italiji in je nosil tudi spominske vojne kolajne. Z njim izumre plemični rod, ki se omenja že l. 1133.

KOROŠKE NOVICE

Sledove ponarejalcev demarja so našli v Beljaku pri popravljaju podstrešja neke hiše na Celovški cesti. V velikem zaboju so našli prejšnje kosove cinka in raznih spomin ter model za vlijanje petkrnovnih novev. Oblika novev je bila izvrstno ponarejena, manjkalo ji je samo obrobnih vtisov. V podstrešju so stanovali za časne gradbe železnicne tudi delavci, kateri so najbrži prejeli delavce, kateri so srečno odnesli.

HRVATSKE NOVICE

Tatvina v Zagrebu. Dne 11. aprila so dosedaj neznani tatovi vklomili v Rajnerjevi ulici v stanovanje Antona Simčića ter odnesli razven 104 K gotovine, zlate možke in ženske ure, zlate verižice, uhnate, prstane, priveske, igle in brože, verižice in dragočene nakitja. — Tudi v Gajevi ulici so tatovi vklomili v stanovanje Marka Bohovca ter mu odnesli zlato ure, zlata prstana, srebrno zaprostino in dragočene nakitne.

Arestirani vodje socialnih demokratov v Karlovih varjih. V Karlovih varjih je bila hišna preiskava v onem demokratodemokratičnem domu,

Kdo je JOŽE BRIEK? Doma je in Semčič št. 20 na Dolnemščinu. Prej sem cenjene rojake, kateri mi natajajo nastanjenje o njem, da je živ ali mrtov, dob 48-50 leta. — Joseph Schabarow, 415 W. Michigan St., Duluth, Minn.

(214-1-5)

nakar so aretirali načelnika krojške organizacije Tanzerja, bivšega načelnika bolniške blagajne židovca Kilianna in načelnika ter blagajnika bolniške blagajne slikarje Ficnerja. Baje bo aretiranih še več oseb.

Protest.

Gavnemu uradu K. S. K. J. v Jolietu, Ill., se uradoma naznana, da članji in članice društva sv. Jožeta št. 41 K. S. K. J. protestirajo in nikakor ne privolijo, da bi se gradila palača ali sploh kaka hiša za jednotni denar, ker bi denar se nikakor nuskupil pobiral za barahirjo in gradivo palač. Pobiral se je in se želi še nadalje pobirati in hraniti se.

1. Da čan in članice K. S. K. J. v nesreči in bolezni dobivajo podporo.

2. Ako čan ali članica umre, da dobije podporo njih rovni zapuščeni otroci, ali pa komur vsaka osoba sama odloči zapustiti.

Le s tem namenom je tudi vsak član in članica pristopil h. K. S. K. J.

Sklenjeno in potrjeno od društvenih pokroviteljev pri zborovanju društvene seje dne 11. aprila 1909.

Z bratislavskim pozdravom

Predsednik: Ivan Bojanc.

Tajnik: Fran Gregorič.

Delegat: Fran Boštjančič.

Objavljen se člane gornjega društva vladno prosi, da se gotovo vsak udeleži prihodnje mesečne seje; razpravljajo se bode o važnosti vsakega člena.

Sobralski pozdrav!

Fran Gregorič, tajnik.

(2x 1 & 4 — 5)

LISTNICA UREDNIŠTVA

J. L. Thistle, Utah. Dopus je za splošno nezanimiv, kajti "Zenska kriza" v Bingham Canoni ni zanimala, dočim kriza, pri kateri se dela in dobi saj nekoliko zaslužka, še vedno ni prava kriza. Vsled tege je prav, da ste veseli. V ostalem pa svinčnikom pisane rokopise redkokedaj objavljamo. Vse ostalo se zgodi, kako želite.

Kitajske grozote. Kitajci kaznujejo hudelece s tem, da jih pečejo v vremenu olju! Druga temu približna kazen je, "kazen tisoč nožev".

POZDRAV. Pri odhodu v staro domovino počivaljamo iz New Yorka vse naše prijatelje in sorodnike, kakor tudi društvenike sv. Petra in Pavla. Vsem skupaj kličemo: Živilni!

Fran Svolšak z družino.

Gašper in Franja Berec.

Kje je JOSIP ŽELEZNICK iz Kušane pri Postojni in GREGOR JERAN iz Šmarje na Gorenjskem? Prosim cenjene rojake, če kdo ne naznaja, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita; če ne, bom pa obelodanil, zakaj ju iščem. — Mrs. Frances Debevc, 31 Oak St., Ashtabula Harbor, Ohio.

JOHN KRAKER

=EUCLID, O.

Priporoča rojaku svoja živčna VINA, katera v kakovosti nadčiljijo vse druge ameriške vina.

Radeče vino (Concord) predaja po 50 centov galona. Bile vino (Catawba) po 70 centov galona.

NAJMAJNEK NAROČILO LA V NO JE 50 GALON.

BRINJEVNO, na katero sem izportiral brinje v Kranjsko, veja 1/2 steklenice sodaj \$12.00. TRADING VEC \$2.50 galona. DROŠNIK 2.50 galona. — Najmanjje prevoz je 1/2 galona.

Materiale je potreben dobar začetek.

Za občina narodila se pripravljajo.

JOHN KRAKER,

Euclid, O.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJZANJUVI DRŽEVNIK!

Narodna občina. Češki narodni val interesom češkega naroda, ker je se, da Pražak vsled tega edoli svet za Moravsko je sklenil izreči posredoval pri prodaji sladkorne to mandat in vse druga častna mesta je poslane baron Pražak Škodo varne v Vranovicih Nemečem. Sodi sta.

FRANK SAKSER CO.,

